

15. PREČO SA ĽUDIA ŠTAHUJÚ DO ZAHRANIČIA?

Anotácia:

Aktivitou sa snažte žiakov vyprovokovať k vyjadreniu názorov na to, čo ich na Slovensku trápi a či by si prípadne vedeli predstaviť opustiť Slovensko. V následnej reakcii na to nech žiaci pracujú v skupinách a analyzujú možné príčiny i dôsledky prípadnej vlastnej migrácie, dôvody, ktoré ich vedú k tomu, aby uvažovali nad migráciou a možnosťami, ako môžu sami prispieť k tomu, aby eliminovali tieto dôvody. Aktivita im pomôže lepšie pochopiť motivácie a dôvody migrácie na národnej i globálnej úrovni.

Odporúčaný ročník:

2., 3. ročník SŠ, prípadne seminár z geografie v 4. ročníku.

Vzdelávací štandard:

Regionálna a humánna geografia.

Výkonový štandard:

Žiaci zhodnotia príčiny migrácie obyvateľstva.

Obsahový štandard:

- ▶ Mechanický pohyb, migrácia.
- ▶ Životná úroveň, kvalita života.

Pomôcky:

3 flipchartové papiere upravené tak, ako je napísané v popise časti Uvedomenie (alebo tri veľké kusy baliaceho papiera), fixky (2 – 4 kusy pre každú skupinu), malé lístočky na poznámky – dva až trikrát toľko, ako je počet žiakov v triede, poznámky pre

žiacov pripravené na tabuli alebo v dataprojektore (viac v časti Uvedomenie), dostatok papierovej lepiacej pásky – maliarskej – maskovacej, ktorá nepoškodí omietku – na prilepovanie lístočkov na flipchart a flipchartov na stenu.

Ciele:

- ▶ analyzovať faktory vplyvajúce na migráciu obyvateľov Slovenska do zahraničia;
- ▶ vyhodnotiť možné výhody a nevýhody migrácie z pohľadu jednotlivca a spoločnosti.

Príprava:

Pred hodinou si pripravte na zadnú stranu krídla tabule, alebo pre neskoršie premietnutie cez dataprojektor, stručný zápis:

Vysvetlenie pojmov emigrácia, imigrácia, migrácia (nájdete aj v slovníku pojmov).

- ▶ Odišli by žiť do zahraničia:.....% žiakov našej triedy

70% mladých ľudí na Slovensku

- ▶ Kam by odišli mladí ľudia z našej triedy?

- 1.
- 2.
- 3.

- ▶ Kam odchádzajú mladí ľudia zo Slovenska?

1. Veľká Británia
2. Nemecko

Postup:

10 MIN.

EVOKÁCIA:

3

1. Na začiatok hodiny podniette diskusiu žiakov o tom, čo nás hnevá na živote na súčasnom Slovensku. Môžete napríklad „zahrať rozhorčenie“ nad najnovšou kauzou života na Slovensku. Počas diskusie podniette aj náročky provokatívny názor, že v iných krajinách je to určite lepšie a že sa na Slovensku snáď ani neoplatí žiť..

3

2. Rozdajte žiakom 2 – 3 lístky papiera a vyzvite ich, aby na ne nakreslili piktogramy toho, čo by chceli na Slovensku najviac zmeniť k lepšiemu. Môžu si vypomôcť aj nápisom, ak je to potrebné. Piktogramy vyzbierajte a odložte na svoj stôl.

2

3. Potom ich vyzvite, aby povedali názov krajiny, kde je v tých veciach, ktoré napísali na lístoček lepšia situácia ako na Slovensku. Vysvetlite, že názov štátu sa môže opakovať – napr., že Nemecko môžu povedať aj traja, štyria žiaci. Odpovede zapisujte na tabuľu bez akéhokoľvek komentára. Na tabuli vznikne zoznam štátov, kde je podľa žiakov v dôležitých oblastiach život lepší ako na Slovensku a počet žiackych hlasov pre tieto štáty.

1

4. Vyzvite žiakov, aby sa rozostavili na názorovej škále, kde jedna strana miestnosti znamená „Určite chcem zostať žiť na Slovensku“ a druhá strana miestnosti „Určite chcem odísť žiť do inej krajiny“. V strede miestnosti vyznačte hranicu (stačí položiť predmet), ktorá oddeľuje život na Slovensku od života v zahraničí – každý žiak sa musí rozhodnúť, na ktorej strane od tejto hranice sa chce nachádzať – nikto však nesmie zostať nerozhodnutý.

1

5. Rozdeľte žiakov na tri približne rovnaké skupiny podľa toho, kde na názorovej škále stoja. Jednu skupinu budú tvoriť žiaci, ktorí jednoznačne zvolili odchod, druhú skupinu budú tvoriť žiaci, ktorí sa najviac približujú k rozhodnutiu zostať na Slovensku a tretiu skupinu budú tvoriť žiaci, ktorí stáli v strede medzi týmito dvoma skupinami. Zástupca každej zo skupín nech povie, či bolo jeho rozhodovanie náročné a v čom.

20 MIN.

UVEDOMENIE:

i INFORMÁCIA PRE VÁS

Najviac Slovákov žije a pracuje v Českej republike, kde okrem iného na školách študuje aj viac ako 20 tisíc slovenských vysokoškolákov. Mnoho ľudí dochádza pravidelne za prácou – najmä do Rakúska, z južných regiónov aj do Maďarska.

3

6. Ukážte žiakom poznámky, ktoré ste si pripravili pred hodinou na tabuľu alebo na dataprojektor. Stručne vysvetlite pojmy migrácia, imigrácia, emigrácia (nájdete aj v slovníku pojmov). Doplníte údaje za triedu, koľko % žiakov by odišlo a do ktorej krajiny a porovnajte ich s údajmi za SR. Dlh o tom diskutovať netreba, stačí vizualizácia.

3

7. Prvej skupine žiakov (tí, ktorí boli najbližšie k pólu „Chcem zostať žiť na Slovensku“) dajte čistý flipchartový papier a zadajte im úlohu: „Vytvorte myšlienkovú mapu (pozn.: mali by už vedieť, čo je to – ak nevedia, po zadaní úloh ďalším skupinám im to vysvetlite) na tému: „Čo môžeme my osobne urobiť pre to, aby Slovensko bolo lepším miestom pre život?“.

8. Druhej skupine (tí, ktorí boli najbližšie k pólu „Chcem odísť žiť do inej krajiny“) dajte flipchartový papier, ktorý (ideálne pred hodinou) upravíte na tabuľku podľa vzoru:

Dôsledky migrácie (ak by som odišiel žiť do inej krajiny)			
	Pre krajinu, z ktorej odchádzam (Slovensko)	Pre moju rodinu	Pre krajinu, kam odchádzam
Pozitíva			
Neutrálne			
Negatíva			

Ich úlohou je premýšľať o dôsledkoch prípadnej vlastnej emigrácie zo Slovenska, a to z rôznych perspektív.

9. Tretej skupine (žiaci, ktorí boli medzi prvou a druhou skupinou) dajte lístky s piktogramami z evokačnej časti hodiny a flipchartový papier upravený takto:

4

Ich úlohou je roztriediť lístky s piktogramami do piatich skupín (kategórií), každú skupinu nalepiť do jedného stĺpca tabuľky na flipchartovom papieri a potom každý stĺpec nejako nazvať.

 15 MIN.

10

3

5

5

5

Príklad:

Žiaci dajú do jednej skupiny piktogram žobráka, piktogram mince s nápisom výplata, piktogram dvoch kôpok peňazí – jedna je vysoká a je na nej napísané UK, druhá je nízka a je na nej napísané SVK. Všetky tieto lístočky nalepia žiaci do prvého stĺpca a do okienka nad prvým stĺpcom napíšu: ekonomické dôvody alebo slabé platy, prípadne nízka životná úroveň...

Žiaci pracujú v skupinách.

- 10.** Vyzvite každú skupinu, aby na rôzne steny, s použitím papierovej pásky, nalepili svoj flipchart/veľký hárok papiera. Všetci žiaci budú mať 2 – 3 minúty na to, aby si v úplnej tichosti pozorne pozreli všetky papiere a rozmýšľali nad ich obsahom.

REFLEXIA:

- 11.** Vyzvite žiakov z každej skupiny, aby povedali, čo bolo najzaujímavejšie na diskusií v rámci ich skupiny. Čo ich najviac prekvapilo, čo je ich najdôležitejšie zistenie.
- 12.** Následne vyzvite žiakov, aby sa vyjadrili k výstupom iných skupín. Čo ich najviac prekvapilo, čo by sa chceli spýtať.
- 13.** Ak vám zostane čas, otvorte akúkoľvek inú aktuálnu diskusiú (postoje Slovákov k migrantom a pod.).
- 14.** Napokon zhrňte, čo sa žiaci dnes naučili:
- a) Pojmy migrácia, emigrácia, imigrácia.
  - b) Štatistické údaje o odchode mladých ľudí zo Slovenska (a porovnanie s ich triedou).
  - c) Príčiny migrácie (práca tretej skupiny).
  - d) Dôsledky migrácie (práca druhej skupiny).
  - e) Návrhy, čo by mohli oni urobiť pre to, aby bolo Slovensko lepšou krajinou pre život (práca prvej skupiny).

Dovoľte im, aby si odfotovali do mobilov poznámky na tabuli a všetky tri flip-charty na stenách. Prípadne im to vy pošlite e-mailom.